

Schoon, vies, even schoon en weer vies

Vieze vaat

Drie kunstenaars richten hun camera op het huishouden. Schoner wordt het huis door hen niet, wel fascinerender.

Door **Sandra Heerma van Voss**

Odat ellendige huishouden. Afstompemd perpetuum mobile van schoon, vies, heel even schoon en dan weer vies. Altijd weer vies. „A housewife's work is never done“, luidde het gezegde toen het tenminste nog een beroep was, zij het onzichtbaar en onbezoldigd.

Hoe máákt een mens hier iets van, hoe integreer je dit in al die dagen waarop je hoofd naar heel andere

dingen staat? Fotograaf Luuk Smits (1986) werd na zijn afstuderen aan de Haagse kunstacademie met zoveel vieze vaat geconfronteerd dat hij er iets anders in begon te zien - vormen, sculpturen. Om bij te verdienen werkte Smits als 'stapelaar' in de spoelkeuken van een groot hotel. Een stapelaar staat tussen de non-stop stroom gebruikt servies uit het restaurant en de afwasmachines in en stapelt, sorteert, houdt overzicht. Toen Smits een keer een verkeerd geladen bordenkar bijna zag kapseizen, trok hij zijn mobieltje en maakte een foto.

Een heleboel afwasuren verder is er nu *Doing the Dishes*, een vrolijke serie waarin Smits' eigen, volgestouwde afdruipekje goeig contrasteert met de servies-sculpturen uit het hotel. Een paar mooie voorbeelden zijn te zien in de 24-uursgalerie Vitrine in de Haagse

Weimarstraat; het verdere verloop van *Doing the Dishes* is te volgen op Smits' website.

Bij niet-kunstenaars leidt de monotonie van het huishouden nogal eens tot extreem gedrag: waar de één weigert totdat stank, stof en schimmels hem dreigen te overmeesteren, slaat

Toen Smits een verkeerd geladen bordenkar zag kapseizen, trok hij een foto

de ander door en wordt poetsmaniak, omringd door heilig verklaarde objecten. Annegien van Doorn (1982) heeft nergens last van. Het huishouden en zijn toebehoren amuseren en fascineren haar. Van Doorn gaat uit vrije wil naar de Blokker. Op straat bestudeert

ze het zwerfvuil. En in haar video's, waarvan er deze maand drie te zien zijn op haar solo-expositie *Domestic Science* in Foam, werkt ze haar fantasieën uit en komen de spullen tot leven. Eieren ontploffen onder oksels, ballonnen knappen onder mensenvoeten, tubes braken hun lava-achtige inhoud uit. Een Calippo onthult zijn binnenste als een stijve, vuurrode fallus. Een kampeermatje ontrolt zichzelf. Twee Spaflesjes op een centrifugerende wasmachine dansen een flirtiger flamenco. Alles leeft.

Erik Klein Wolterink (1965) ziet spullen eerder als symbolen. Voor zijn *Kitchen Portraits* trekt hij andermans keukenkastjes open, fotografeert de inhoud in natuurlijke staat (wie hem ontvangt, mag niks opruimen) en bewerkt de beelden tot een soort landkaart. Het resultaat is een openbaring: achter ogenschijnlijke futiliteiten -

welke kruiden en producten? Vers of lang houdbaar? Orde of chaos? - gaan grote persoonlijke en culturele verschillen schuil. Na Amsterdam, waar het project werd gebundeld in een gelijknamig boek, is Klein Wolterink nu bezig om de keukens van New York vast te leggen. Het begin is er: zijn serie trok internationaal aandacht, met een tweet van keukengodin Nigella Lawson als voorlopig hoogtepunt. Maar deelnemers vinden blijkt lastig. Men laat zich niet graag in de kastjes kijken.

Annegien van Doorn, *Domestic Science*, t/m 24 juni in: Foam, Keizersgracht 609, Amsterdam. Inl: .foam.org. Luuk Smits, *Doing the Dishes*, t/m 24 juni in: Vitrine, Weimarstraat 48, Den Haag. 24u open. Inl: luuksmits.nl. Erik Klein Wolterink, *Kitchen Portraits*, inl: erikkleinwolterink.nl